

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Baptistae Mantuani Carmelit[a]e de patientia aurei libri
tres**

Baptista <Mantuanus>

Dauentrie, 1515

De synteresi. ratione. et co[n]scientia ca.viii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30534

Libet Secundus

tum tribuit, quātuz est quisq; parat⁹ accipe, stat em̄ Chrius ad hosti
uz et pullat, ad aperiētes intrat, cū eo assidue epulat et habitat. Neq;
q; Stoici igit cū duce suo Zenone, neq; peripatetici cū duce Aristo
tele recte de foelicitate senserūt. Illi em̄ in fcture sola, isti in operatio
ne virtutis eā collocāt. Sed nos a Deo illuminati et edocti virtuti
operationiq; virtutuz supaddim⁹ grām. Hec si cōsequi potes (pos
tes at si vis) licet amicis p̄ueris, licet summa p̄maris inopia. licz cū
Job in sordib⁹ iaceas. licz insaniabili morbo tenearis, foelicitatez ta
mē habes, nō illaz quā Sardanapal⁹ vir muliere corruptioz, nō eā
quā Croesus et Attal⁹ non illaz quā Salomō habuit duz corrupte
vixit sed eā quaz Paul⁹ quā Petrus z alij habuerūt, q̄ in tētationis
bus cū Chro p̄manserūt, sed tādeq; postremo loco audi testimonium
Chri, quo nullū mai⁹ excogitari p̄t, vide vbi nam Chri iudicio p̄ntis
vitę beatitudo sit posita, Beati inq̄t eritis, cū vos oderint hoies z ex
probauerint, ac eiecerint nomē vestz tanq; malū p̄pter filiu z hois
gaudete et exultate, ecce em̄ merces vestra copiosa est in coelo

De Synteresi. rōne. et cōscientia ¶ Ca. viij.

DUllatio Chri de q̄ d̄z, ego sto ad hostiū z pulso nūq; inc̄mies
tū, die noctuq; p̄strepit, dom⁹ est aia, hostiū volūtas, tres q̄
b⁹ fit pullatio, st; mallei, synteresis, rō, et concia. Synteresis ē ani
mę ḡnale iudiciuz, quo q̄d agēduz fit naturaliter in ḡne cognoscit.
vt q; colēduz ē Deus, q; pater honorāduz, q; subueniēduz miseris
q; semp in cōmune bonuz aliq̄d cōferendū, q; hūana societas est ser
uāda, hęc animi fctus q; nunq; corrūpitur, ΣΗΝΤΗΡΗΤΙΣ, hoc est
cōseruatio dicitur a grecis Ratio ad singula descendens subiungit
hunc esse deum, hunc esse patrez, hunc esse miserum. Conscientia ad
opus properās, hunc igitur colēduz, hunc hono rāduz, huic subue
niēduz esse cōcludit. Discursus iste cōsiliu z est, q̄d intellect⁹ opati
one pficitur, z ex his colligitur syllogisimus, q̄a praxi, hoc est ab opa
tione practicus dicitur. Ad primā viz nullo nobis op⁹ p̄ceptore.
Lumen est perpetuum naturali luce semper illustrē, semper clarum

¶ G iij

Liber Secundus

nec extigui potest nec abscondi. Hoc enim est lumen de quo in psalmo dicitur. Signatum est super nos lumen vultus tui domine. Ad rationes multas curam multum opere impediendum, falli namque facillime potest, et ea decepta conscientiam quam sequitur labi, decipi, et errare necesse est. Intellectus igitur triplex est, mallemus quam ianua. id est voluntas pulsatur, nam ad intellectum tria illa pertinent, pulsator est Deus, pulsatur autem ut aperiat, apertura est electio, hoc est consultatio que potest cessit consentaneus voluntatis assensus, si quod conscientia dicit eligi, patefacte sunt ianue, et ingrediens deo fit salus anime. Recta voluntatis electio domini est apertura, gratie infusio, Dei est introitus, de hac Dei pulsatione Paulus ad Philippenses capitulo 4. Deus est inquit qui operatur in nobis, et velle perficere pro bona voluntate scilicet sua

Quod sine dei custodia frustra laborat humana prudentia

Ca. ix

Ad dicit quispiam, dum me infirmitas reddit inutilis, quis familie aderit? quis domus, quis villas curabit? quis liberorum necessitati occurret? Didicimus adhuc pueri versus illos Maronis in Georgicis. Uidi lecta diu ac multo spectata labore. Degenerare enim in vis humana quotannis. Maxima queque manu legeret sic omnia fatis. In perire, ac retro sublapsa referri. Respondeto ad hec sic breuiter ut responsione non grauem, sic plix ut voto satisficiam, ille custodiet qui semper custodit. At quid dicit propheta. Nisi dominus custodierit ciuitates. frustra vigilat qui custodit eas. Nisi dominus edificauerit domum, iuuanum laborant qui edificat eas. An putas tibi filiorum tuorum maiorem curam esse quam deo. Sed vide apud Esaiam capite. xvi. Quanta nos charitate suscipiat, quanta errores nostros patientia ferat, quanta nos fide custodiat, ait enim usque ad senectatem ego ipse, et usque ad canos, ego portabo, ego feci, ego feram, ego portabo et saluabo. Quomodo fieri potest ut sit in alicuius corde tanta durities, quam diuine dignationis sermo tam pius emollire non possit. Quis est animo tam stupido, quam audita per os tanti prophete diuine pietatis redundantia tanta non putet ei suarum rerum curam esse. Non speret se mortuo familiam regi